

Výstupy z parlamentního semináře

Chytrá podpora pro čistou energii: Jak by měl stát vylepšit podporu pro obnovitelné zdroje energie

Seminář se konal ve středu 1. prosince 2010 v budově PS PČR.

Pořadatel: ekologická organizace Hnutí DUHA, sdružení Calla a nadace Heinrich Böll Stiftung

Záštitu převzali: poslanec Petr Gazdík (STAN), předseda poslaneckého klubu TOP09 a Starostové, a poslanec Václav Zemek (ČSSD), člen Výboru pro životní prostředí.

Hosté:

- Martin Sedlák, energetický expert Hnutí DUHA
- Pavel Jirásek, analytik Ministerstvu prům. a obchodu (energetická legislativa v oblasti obnovitelných zdrojů energie)
- Christian Nabe, společnost Ecofys (energetické soustavy a mezinárodní trhy)
- Pavel Doucha, právník Ekologického právního servisu
- Petr Holub, nezávislý energetický konzultant
- František Smolka, předseda představenstva České fotovoltaické průmyslové asociace (CZEPHO)
- Michal Janeček, předseda České společnosti pro větrnou energii
- Richard Horký, předseda sdružení Biomasa 2010

Cíl semináře: otevřít na parlamentní půdě veřejnou debatu o tom, jaké by měl stát vytvořit podmínky pro zelenou energetiku a jak by měla vypadat postupně se snižující podpora, aby pokračoval růst čistých zdrojů energie.

Panelisté i velká většina ze 110 účastníků semináře se shodli na **velkých příležitostech obnovitelných zdrojů.**

- Podle propočtů takzvané Pačesovy komise má Česko potenciál 450 PJ primární energie.
- Obnovitelná elektřina může do poloviny století dodat cca 50 TWh, tedy 69 % dnešní spotřeby.
- Možnosti zelené energetiky v Česku propočítala studie Chytrá energie (www.chytraenergie.info)

Zelené zdroje jsou pro Českou republiku šance, jak snížit svou závislost na dovozu paliv, zvýšit bezpečnost dodávek elektřiny a snížit emisí skleníkových plynů a dalšího znečištění. S tím souvisí i závazný cíl 13% pokrytí české energetické spotřeby v roce 2020 z obnovitelných zdrojů, který stanovuje evropská legislativa. Bohužel **český závazek je jedním z nejnižších cílů ze všech zemí EU.**

Pro využití příležitostí zelené energetiky jsou k dispozici pokročilé a účinné technologie, které se dále rychle rozvíjejí a jejichž investiční náklady klesají. Panelisté uváděli řadu expertních odkazů, podle kterých by větrná elektřina na evropském trhu měla být levnější než uhelná do roku 2015, solární elektřina bude v Evropě konkurenceschopná do deseti až patnácti let.

Ekonomická podpora zelené elektřiny není deformací trhu, ale umožňuje přístup progresivních technologií na trh. Mnohem vyšší podporu dostávají fosilní i jaderné zdroje. Ideálním řešením by proto bylo **odstranit všechny veřejné podpory a zpoplatnit externality.**

- Větrná, solární, biomasová nebo geotermální energie bude stále levnější, cena ostatních zdrojů neklesá
- Nástup emisních povolenek naopak zvýší náklady fosilních zdrojů a rostoucí investiční náklady atomových elektráren ruší jadernou renesanci

Máme fungující systém pevných výkupních cen na podporu výroby zelené elektřiny, který je nejvíce rozšířený v Evropě, protože vytváří stabilní prostředí pro investory. „Škobrtnutí“ ve fotovoltaice vinou nepružnosti české státní správy není chybou dané technologie.

Vláda však aktuálně připravuje nový zákon o podporovaných zdrojích energie, který je postaven restriktivně a bude znamenat destabilizaci sektoru zelené energetiky. Přístup vlády je třeba změnit. Dokazuje totiž, že při přípravě nové legislativy zcela **chybí koncepční opatření umožňující další růst zelené energetiky**, například výroby tepla z obnovitelných zdrojů.

Národní akční plán České republiky pro obnovitelné zdroje stanoví od stolu spočítané roční stropy pro instalovaný výkon, případně výrobu zelené elektřiny, která dostane podporu. **Růst čistých zdrojů tak bude uměle regulován** podle čísel stanových úředníky ministerstva průmyslu – bez ohledu na očekávaný progresivní růst účinnosti technologií a na pokles cen investiční náročnosti v zelené energetice.

Růst zejména solární a větrné energetiky není možný bez budování prvků inteligentní sítě umožňující regulaci, zálohování a propojení velkého množství decentralizovaných zdrojů a to nejen v rámci ČR, ale i Evropy. **Koncepce pro rozvoj chytrých sítí v České republice zatím chybí**, reálné kroky nejsou naplánovány ani v Národním akčním plánu. Evropská unie přitom v rámci Energetické strategie do roku 2020 právě s chytrými sítěmi počítá.

Pro stavbu nových zelených zdrojů u nás existuje **řada administrativních i politických překážek**, kterých na rozdíl od evropského trendu přibývá. Zmiňme již takřka rok trvajícím svévolným „stop stav“ ze strany ČSRES k připojování nových větrných, solárních nebo biomasových zdrojů do přenosové sítě. Národní akční plán neobsahuje návrhy na odstranění těchto překážek.

Christian Nabe, manažer společnosti Ecofys pro Energetické soustavy a mezinárodní trhy: *„Evropská komise v roce 2011 představí plán razantního snížení emisí skleníkových plynů při výrobě elektřiny. Prakticky bezuhlíkovou energetiku chce mít Evropa do poloviny století. Evropská energetika bude více integrovaná a udržitelná. Těmto požadavkům musí jednotlivé státy i energetické firmy přizpůsobit strategie i investiční plány. Česká republika by se neměla pouštět do protisměru.“*

Základní teze a doporučení pro vládní plány:

- Je nezbytné uvědomit si, že na prvním místě je zvýšení energetické efektivity české ekonomiky. Tato účinná opatření na snížení spotřeby mají být vhodně kombinována s možnostmi zelené energetiky.
- Udržet a zkvalitnit stabilní ekonomické prostředí pro elektřinu z čistých zdrojů, která bude mít trend klesajících nákladů na tuto podporu.
- Vytvořit fungující systém podpory výroby tepla obnovitelných zdrojů, u biomasy podporovat jen její energeticky efektivní využití a podpořit zemědělskou produkci energetických plodin
- Vytvořit a realizovat koncepci rozvoje chytrých elektroenergetických sítí
- Odstranit zbytečné administrativní a politické překážky pro výstavbu nových větrných, biomasových, geotermálních či solárních zdrojů.
- Změnit informační prostředí o obnovitelných zdrojích energie od vysloveně negativního k pozitivnímu.

Pro další informace:

Martin Sedlák, Hnutí DUHA,
telefon: 737 128 471,
email: martin.sedlak@hnutiduha.cz

Edvard Sequens, Calla,
telefon: 602 282 399,
email: edvard.sequens@calla.cz

Prezentace jednotlivých příspěvků jsou dostupné na adrese
www.chytraenergie.info/index.php/seminar

Pro videozáznam a fotografie ze semináře kontaktujte, prosím, Martina Sedláka (kontakt výše uveden).